

PEP VALSALOBRE - ROSA GRATAÇÓS
 AGUSTÍ EURA, O.S.A.
 (1684-1763)
 ESCRITOR Y OBISPO



Poeta i bisbe

VALSALOBRE, Pep; GRATAÇÓS, Joan.
Agustí Eura, O.S.A. (1684 - 1763). Escritor y obispo.
 Editorial Revista Agustimiana,
 Madrid, 2001. 332 pàgines.

N'hi ha prou de resseguir la introducció de la primera part d'aquest llibre per saber que, amb l'excepció de Josep Massot, fins avui eren més aviat els estudiosos de l'orde de sant Agustí o de la història eclesiàstica, i no pas els de la nostra llengua o de la nostra literatura, els que s'havien dedicat a difondre i a investigar els aspectes més rellevants de la vida de fra Agustí Eura. Tot i que Pep Valsalobre i Joan Grataçós indiquen que les aportacions que fan en el seu llibre no són cap novetat i que «en qualquier caso completan lo que había sido ya difundido por la suma de la bibliografía anterior», el cert és que desfan errors, que reconstrueixen amb prou detall la vida d'aquest agustiniana que va arribar a ser bisbe d'Ourense i que, a la segona part, posen una mica més a l'abast els dos sermons

d'Eura que s'han conservat i els poemes que Valsalobre ja havia comentat i estudiat a l'edició crítica que li va publicar la Fundació Pere Coromines.

Com que ja compto que —igual que em passa a mi—, a més de no ser especialistes en Eura, la majoria dels hipotètics lectors d'aquestes línies deuen tenir un interès més aviat discret en el que ha estat considerat l'escriptor en català més important entre el Rector de Vallfogona i la Renaixença, m'afanyo a dir que la primera part de la biografia és prou amena i ben escrita perquè molts dels que la llegeixin acabin dolent-se que els autors no s'hi hagin volgut esplaïar. A més de la importància que ja té per ell mateix, Eura és un bon pretext per saber alguna cosa més de la Barcelona d'abans i de després de la guerra de Successió, dels primers anys de l'Acadèmia de Barcelona, del convent de l'orde de sant Agustí en aquesta ciutat i, ja que també en va ser prior, del que aquest orde va tenir a Girona. Potser la segona part de la biografia, que correspon als vint-i-cinc anys que va ser bisbe d'Ourense, és una mica menys aguda, jo diria que no tant perquè els autors s'hagin refiat del que va publicar Rafael Pazos, com pel fet que la informació que ens pot haver arribat sobre el seu episcopat deu haver estat força més controlada. Al cap i a la fi, un bisbe sempre ha estat més important que un prior.

Pel que fa a l'obra de creació d'Eura, Valsalobre i Grataçós en descriuen les apologies de la llengua, el florilegi de citacions per a la predicació i el tractat de la poesia catalana, tot i que no ho reproduïxen en el llibre. Sí que hi publiquen, en canvi, la poesia i els dos sermons, en apèndix. D'aquests darrers, l'«Oració panegírica que al más soberano culto de María Santísima de Montserrat consagró la nación catalana...» és molt menys pirotècnic que l'altre, i serveix alhora als autors per reivindicar un cop més l'austriacisme d'Eura, com els serveixen també les dècimes 16 i 17. El conegudíssim poema «En memòria de la sepultura» és una de les millors maneres per entrar al «bon morir» i a l'ascetisme del barroc. A mi em sembla, però, que els 5.100 versos en català d'Eura s'assaboreixen millor a base de glops curts, per exemple llegint a poc a poc les versions que féu d'Ovidi, les dues dècimes que escrigué del beat Dalmau Moner, que era fill de Santa Coloma de Farners, o el poema «Les Muses Catalanes a l'Acadèmia de Barcelona», on, per tal de defensar que aquesta institució donés suport a la poesia catalana, va escriure aquesta estrofa: «Nosaltres, que en palestres ingenioses / de nacions estranyes som tingudes / fins al dia de vuï per conceptuoses, / fecundes, elegants, doctes i agudes, / ¿quedar notablement silencioses, / sens dir paraula,

com si fóssem mudes, / en nostra casa pròpia, no és mengua? / Que acàs no tenim molt bona llengua?».

Xavier Cortadellas



La vida dels universitaris

VILLAR, E.; CAPARRÓS, B.; VIÑAS, F.; JUAN, J.; PÉREZ, I.; CORNELLÀ, M.
L'adaptació a la universitat. Factors psicològics i socials.
 Universitat de Girona.
 Col. Diversitas, núm. 21.
 Girona, 2001. 170 pàgines.

Aquest és un assaig que parla dels joves catalans de final del segle XX. Més del 50% dels joves entre 18 i 20 anys estan escolaritzats; no tots a la universitat, però sí un percentatge prou considerable. Per això el que puguem saber dels estudiants universitaris ens diu molt del jovent català.

És també un advertiment a la mateixa universitat, massa centrada, diuen els autors, en aspectes econòmics, polítics o fins i tot docents, i despreocupada o ignorant dels seus membres —al capdavant persones, més que usuaris o clients—, de la seva qualitat de vida i del seu benestar.

El llibre és una síntesi dels resultats d'una recerca que pretén analitzar la problemàtica afectiva dels estudiants universitaris (de la UdG) i la seva relació amb el rendiment acadèmic i el

GUARDIOLA GIRBAL, Josep. *Polítics del Baix Empordà*. Palafrugell: ed. de l'autor, 1999. 600 p.

GURT, ALBERT. *Cendres sobre el mar*. Barcelona: La Busca, 2001. 216 p.

HERCE, Enric. *Girona, cuina a cuina*. Barcelona: Isard, 2000. 240 p.

IBARZ, Maria Carmen. *Afra, la ratolineta del carrer de la Força parla de la catedral*. Fornells de la Selva: Pedra de Toc, 2001. 70 p.

IBARZ, Maria Carmen. *La ratolineta Afra ens presenta el seu barri*. Fornells de la Selva: Pedra de Toc, 2001. 28 p.

Institut Català de la Salut. *Activitat 1998, direcció d'atenció primària Garrotxa, Ripollès i Pla de l'Estany*. Barcelona: Institut Català de la Salut, 2000. 38 p.

Institut Català de la Salut. *Activitat 1999, Atenció Primària Girona, Barcelonès Nord i Maresme*. Barcelona: Institut Català de la Salut, 2000. 1 CD-ROM

Jornadas ornitológicas Españolas (13, 1996, Figueres). *Actas de las XIII Jornadas Ornitológicas Españolas, 5-10 diciembre 1996* (Figueres-Girona). Madrid, Sociedad Española de Ornitología, 2000. 144 p.

JUANOLA, Albert. *Història i històries de la indústria del suro*. Sant Cugat del Vallès: Rourich, 2001. 336 p.

KELSO, Fiona; DEGEAN, Isabel; CALVÍ, Irene. *Museu d'Escultura, Pals*. Barcelona: Fundació Privada Vila Casas, 1999. 90 p.

MARCER, Arnald; PONS, Xavier; VICENS, Jaume. *Vulcà: sistema d'informació geogràfica aplicat a la gestió del parc natural de la zona volcànica de la Garrotxa*. Bellaterra:



seu nivell de benestar social. Es tracta d'una recerca sòlida i pluridimensional, que fa un retrat precís d'una realitat mal coneguda.

«La majoria dels estudiants són persones ben adaptades, felices i optimistes»: aquesta és l'afirmació de partida. No està gens malament, en aquests temps de catàstrofes i d'un cert renaixement de la confrontació generacional.

Què se'ns hi explica, doncs, dels joves d'avui? Doncs, per exemple, que la majoria (62,6%) viu en el domicili familiar, i que la resta s'estima més viure en un pis amb d'altres estudiants (28,1%) que en una residència (5,3%); que el 34,9% menja llimadures o pica entre àpats; que el 42% no fa mai exercici físic i el 63,8% no fuma; que els principals problemes de salut mental d'aquest col·lectiu tenen a veure amb les obsessions, la sensibilitat interpersonal (el complex d'inferioritat) i les depressions; que el 15,1% dels estudiants navega diàriament per Internet, però

un 15% no ho fa mai; que les pàgines més consultades són de caràcter lúdic, o que el 16,8% fa ús del xat.

Quant a la universitat, l'estudi fa una aposta per les iniciatives que fomentin la integració social i el benestar dins del campus, per invertir no només en edificis i ordinadors sinó també en associacions i espais de trobada, transports públics i menjadors suficients, sales de producció cultural, llibreries...

Un llibre, doncs, dens i ric, que mereix ser llegit no només per professors universitaris o per psicòlegs professionals.

Xavier Besalú



Molt més que flors

Girona Temps de Flors.

Producció i realització: Carlus Camps.

Text: Juan Moreno i Pep Bosch.

Narració: Cristina Cervià i Ferran

Frauca.

Música, introducció i títols: Lluís Bonaventura i Joan Dalmau.

Durant vuit dies del mes de maig, la part antiga de la ciutat de Girona s'omple de flors amb motiu de l'exposició Girona Temps de Flors, que acostuma a congrega milers de visitants pels carrers i patis del Barri Vell. Però tots sabem que aquesta manifestació floral és més que una exposició, ja que en el seu recorregut s'hi troben innumbrables

elements de la història de Girona. Plasmar això en un treball audiovisual no era una tasca senzilla, però el realitzador Carlus Camps ho ha sabut fer en el vídeo *Girona Temps de Flors*, amb textos de Juan Moreno i Pep Bosch. Una panoràmica de la ciutat obre i tanca el vídeo, el qual, tal com el tema ho demana, va més enllà del simple fet de l'exposició per intentar copsar amb tota la seva amplitud el que significa fer un recorregut gairebé exhaustiu per uns indrets que vessen història, llegenda i tradició. És per això que la visita a l'exposició de flors no es fa de manera directa sinó situant-nos primer en el seu context i introduint-nos-hi a poc a poc, gairebé imperceptiblement al principi, partint de les flors que podem trobar al passeig Arqueològic —i dels motius florals gravats a la pedra de l'església de Sant Pere de Galligants—, per passar a les que se situen als monuments i patis de la Girona antiga com un esclat de vida i color que conviu harmoniosament amb les pedres.

Com no podia ser d'una altra manera, la Catedral és omnipresent en aquest itinerari per l'origen de la ciutat on la història es confon amb la llegenda de manera que resulten indel·ligibles. El treball de Carlus Camps i el seu equip de ben segur satisfà els assistents habituals de l'exposi-